

10/2025

ČASOPIS CÍRKVE ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE

advent

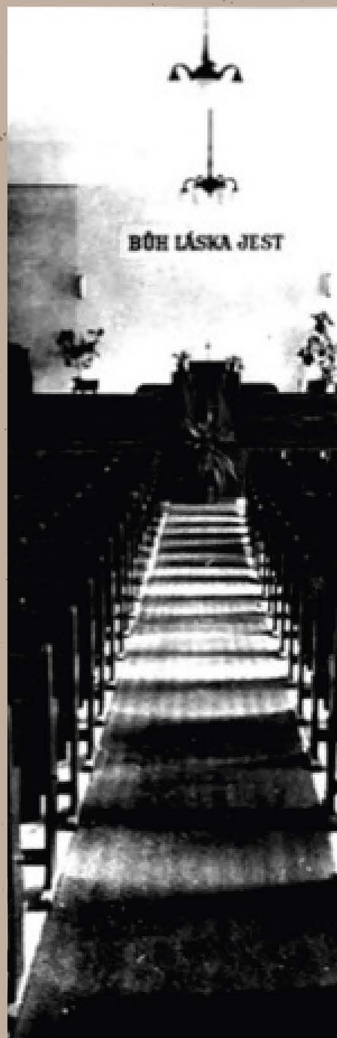
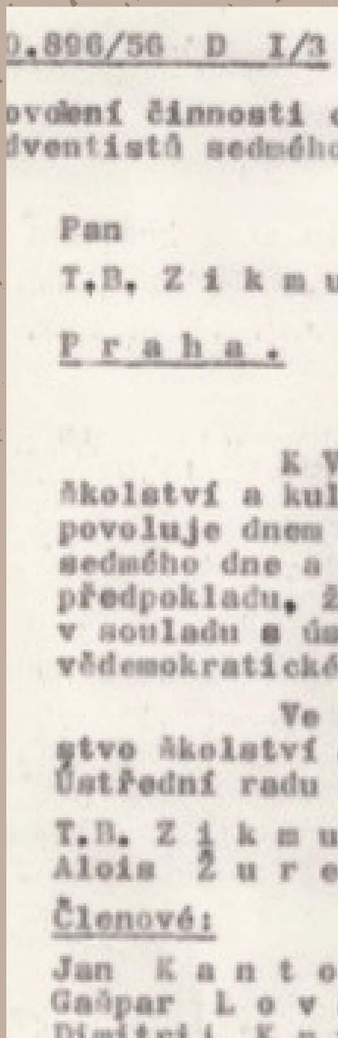

Téma: Biblické pojetí Trojice

str. 6

Pamätajme na slabších
str. 4

Bez vyznání neznamená nevěřící
str. 32

ADVENTISTICKÝ TEOLOGICKÝ INSTITUT

TEOLOGICKÁ KONFERENCE - DĚJINY ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE V ČESKÝCH ZEMÍCH (A V EVROPĚ)

KEYNOTE SPEECH PRONESE PROF. JOHANNES
HARTLAPP NA TÉMA: V HODINĚ STRACHU: NĚMEČTÍ
ADVENTISTÉ V DOBĚ NACISMU

30. 11. 2025, 10.00, LONDÝNSKÁ 30, PRAHA 2

Více informací na ati.casd.cz.

TÉMA

6 | Je učení o Trojici biblické?

John Peckham

TÉMA

11 | Jak porozumět Trojici

John Peckham

ASR

16 | Víkend otců s dětmi

Jakub Chládek

ADRA ČR

22 | Kdo je tu nepotřebnější?

Martina Špinková

ATI

28 | Slavnostní sobota

Marek Harastej

MODLÍME SE ZA...

37 | Mauretánie

Pavel Novotný

Advent, číslo 10/2025, vychází v listopadu 2025.
Časopis vychází 10× ročně, ISSN 1210-3365,
registrační číslo MK ČR 6982.

Vydává – Církev adventistů sedmého dne,
Londýnská 623/30, 120 00 Praha 2
www.casd.cz

Šéfredaktor – Vítězslav Chán, chan@adventorion.cz

Jazyková redakce – Eva Bělíčková, Marie Koukolová

Redakční rada – David Čančík, Jan Matoušek,
Lukáš Jureček, Jan Kubík, Jan Libotovský,
Daniel Márföldi

Technická redakce – JUPOS, s. r. o., Ostrava

Tisk – tiskárna ARTRON, s. r. o., Boskovice

Objednávky

ČR: +420 603 553 628, expedice@adventorion.cz

SR: +421 918 493 713, 905 589 935
adventorion@adventorion.sk

Adresa ke stažení:
www.adventorion.cz/ke-stazeni

Příspěvky zasílejte na:
redakce@adventorion.cz

Foto na obálce: adventistreview.org

Foto: 9, 12 – adventistreview.org; 32 – info.dingir.cz;
10, 14, 20, 33 – www.pexels.com; 37–41 – www.wiki-
pedia.org

V tomto závěrečném čísle časopisu Advent v letošním roce jsme se rozhodli pro téma, které může vypadat jako neatraktivní, příliš složité na pochopení a vlastně obsahově nepodstatné. Opak je ale pravdou.

To, co si myslíme o Bohu, ve kterého věříme, velmi prakticky ovlivňuje náš každodenní život i naši víru v Boha Otce, Krista jako našeho Spasitele a Ducha svatého.

Když se zeptáte lidí v církvi, co si myslí o Trojici nebo o tom, že věříme v jediného Boha, jenž se nám ale zjevil ve třech osobách – tak většina členů zaujme jeden ze tří rozdílných postojů.

První skupina odpoví, že tomu stejně nikdo nerozumí, že to nějak prostě je, ale že důvěřují církvi, že ji Bůh vede, a když to mají adventisté ve věroučných bodech, tak je to správné.

Druhá skupina jsou lidé hloubavější. Mají své otázky (zodpovězené i nezodpovězené), rádi si k tomuto tématu něco přečtou. Vědí, čemu věří. Trojice je pro ně biblickým učněním, kterému sice pravděpodobně nikdy plně neporozumíme, což ale platí i o jiných tématech – o Boží lásce, spasení atd. Přesto jim to všechno do sebe dobře zapadá. Dává jim to smysl. Rozhodně větší než pojetí, kdy Krista jako údajně stvořenou (zplozenou) bytost Bůh Otec obětuje na Golgotě za hříchy lidstva ve sporu se satanem, který se týká samotného Boha, ale který stvořená bytost nikdy vyřešit nemůže.

Třetí skupinou jsou lidé sympatizující s pojetím, že učení o Trojici je nebiblické a nesprávné, které jsme zdělili v duchu křesťanské tradice od církví, které jsou starší než dějiny adventistů sedmého dne. Navíc mnozí průkopníci toto pojetí nezastávali.

Dvěma články významného adventistického teologa Johna Peckhama se snažíme vlastně oslovit všechny tři skupiny. Práli bychom si, aby každý z čtenářů pochopil, že toto téma je nejen biblickým (proto ho adventisté zařadili mezi věroučné body), ale je zároveň úžasným svědectvím o věčné Boží lásce k padlému lidstvu. Práli bychom si, abyste Boží lásku objevili i při čtení tohoto čísla časopisu Advent.

— Vítězslav Chán, šéfredaktor

Pamätajme na slabších

Daniel Márfoldi, tajomník Slovenského združenia CASD

Dodal (Ézav): „Vydajme sa na cestu a poďme spolu, budem ťa sprevádzať.“
Jákob však odpovedal:
„Môj pán vie, že mám útle deti a mám na starosti aj pridájajúce ovce a kravy. Keby som ich hnal čo len jeden deň, zahynuli by všetky stáda. Nech len môj pán ide pred svojím služobníctvom. Ja pôjdem pomaly, nakoľko bude stačiť v chôdzi stádo predomnou a ako postačia sily deťom, kým nedôjdem k svojmu pánovi do Seíru.“
(Gen 33,12–14)

Ézav ponúka veľkej Jákovovej rodine, smerujúcej domov, vojenskú ochranu a rýchly postup. Jákob jeho pomoc zdvorilo odmieta. Koľko lásky, súcitu a nežnosti sa skrýva v Jákovových slovách! Záleží mu na deťoch i na mláďatách zo stáda. Berie ohľad na slabších, menších, hendikepovaných, znevýhodnených...

Takéto by mali byť naše rodiny, naša spoločnosť a o to viac cirkev ako nevesta Kristova! Nezabúdať na tých, ktorí

sú na okraji. Súcítiť s tými, ktorí trpia. Podatť pomocnú ruku tým, ktorí sú odkázaní na druhých...

Ako starí rodičia sa spolu s mojou Ivankou tešíme z našich troch roztomilých vnúčat, a pretože aj povolanie mojej manželky je spojené s chorými deťmi, o to intenzívnejšie si uvedomujeme, aké krehké, bezbranné a odkázané sú detičky, keď sa narodia a postupne rastú. Kolikokrát sú vystavené nebezpečenstvu zranenia, úrazu či nečakaným situáciám.

Ako vlastne fungujeme v našich rodinách, spoločnosti, cirkvi či v našich zborových spoločenstvách? Pamätáme na tých najmenších? Slúžime tým najzraniteľnejším? Ochraňujeme ich a myslíme na nich tak, ako to robil Jákob? Ako pristupujeme k tým, ktorým pokryli ich hlavy šediny, ktorých opúšťajú sily, ktorí slabnú a pomaly odchádzajú? Ako pristupujeme k trpiacim či hendikepovaným?

Spoločnosť ide dopredu tak rýchlo, ako rýchlo idú tí najpomalší. Nespomali sme ako celok? Myslím na Ježiša Krista a jeho učeníkov. Neboli uzdravení či nasýtení všetci, neodstránilo sa celé systémové zlo, ale tam, kde sa Ježiš a jeho učeníci objavili, zmierňovali bolesti ľudstva. To je aj naša úloha. Byť súcitní tam, kde sme; byť očami, ušami, rukami, nohami pre tých, ktorí to potrebujú, a prijať múdrosť od Boha, aby sme videli, počuli a cítili potreby tých, ktorých nám Duch Svätý privádza do cesty.

Sám Ježiš Kristus hovorí: „Podľa toho všetci spoznajú, že ste moji učeníci, ak budete mať lásku jeden k druhému“ (Ján 13,35). Naplňujeme toto Ježišovo kritérium? Podľa čoho nás kresťanov ľudia poznajú? Iba podľa toho, čo hovoríme, alebo aj podľa toho, čo robíme a ako žijeme? Sme zameraní iba sami na seba a na svoje vlastné spasenie,

alebo je náš život životom služby, kde sa nezabúda na tých najslabších?

Možno sa sťažujeme, že ľudia nechcú počúvať to, čo hovoríme. Nezaujíma ich naše evanjelium či trojanjelské poslanstvo. Nemôže to byť tým, že to, čo robíme a ako žijeme, kričí tak hlasno, že to, čo hovoríme, nie je ani počuť? Túžim po tom, aby to tak nebolo. Túžim po tom, aby sme zabrzdili ako Jákob, poobzerali sa okolo seba a reagovali srdcom. Tak ako Jákob, Ježiš a jeho učeníci.

Spoločnosť ide
dopredu tak rýchlo,
ako rýchlo idú tí
najpomalší.

Je učení o Trojici biblické?

John Peckham, profesor na Andrewsově univerzitě

„Ne!“ téměř jsem na babičku zakřičel. Bylo mi asi sedm let a důvěřoval jsem jí, ale na chvíli jsem si myslel, že se mě snaží obelstít. Co se stalo? Měl jsem v ruce tři jednodolarové bankovky a šel jsem si koupit něco dobrého. Babička mi chtěla dát ještě pár dolarů, tak mi podala pětidolarovou bankovku a řekla: „Dám ti tuhle bankovku a ty mi dáš ty tři dolary, co máš v ruce.“

Openěžích jsem toho moc nevěděl, ale věděl jsem, že tři jsou víc než jedna! Tak jsem to odmítl. Neuvědomoval jsem si hodnotu toho, co mi nabízela. Měl jsem se ještě hodně co učit.

Pokud jde o Boží věci, všichni se máme ještě hodně co učit a některé věci v Písmu jsou „těžko srozumitelné“ (2Pt 3,16). Pokud však Bibli považujeme

za základ naší víry i života, měli bychom věřit tomu, co Písmo učí, i když je to učení těžké pochopit.

Otec, Syn a Duch

Po křtu vystoupil Ježíš z vody, „... a hle, otevřela se nebesa a spatřil Ducha Božího, jak sestupuje jako holubice a přichází na něho. A z nebe promluvil hlas: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil““ (Mt 3,16.17).

V této scéně je Syn pokřtěn, sestupuje Duch svatý a Otec promlouvá z nebe. Přemýšleli jste někdy o tom, jak mohou být tito tři – Otec, Syn a Duch – jedním Bohem, a přitom třemi osobami? Pokud ano, zamýšleli jste se vlastně nad učním o Trojici.

Někteří tvrdí, že bychom neměli používat slovo Trojice, protože se v Písmu nevyskytuje. Slova jako vtělení, milénium a teodicea (abychom jmenovali alespoň některá) se však v Písmu také nevyskytují. Přesto se jedná o *biblické* pojmy. Při určování, zda je nějaké učení biblické, jde spíše o to, zda se téma v Bibli opravdu nachází, tedy zda je Písmo učí.

Otázka tedy zní: nachází se v Bibli učení o Trojici?

Biblické učení o Trojici

Základní učení o Trojici lze definovat jednou větou: **Existuje pouze jeden Bůh a Bůh jsou tři odlišné, plně božské osoby.**

Najdeme takové vyjádření v Bibli? Ano. Písmo *opakovaně* učí následující tři myšlenky:

1. Existuje pouze jeden Bůh.
2. Otec, Syn a Duch svatý je každý (plně) božský, a proto jsou si rovnocenní a jsou věční.
3. Otec, Syn a Duch svatý jsou odlišné osoby.

Tyto tři myšlenky dohromady tvoří základní učení o Trojici. Jak uvidíme, Písmo opakovaně každý z těchto bodů učí, a tak vlastně vytváří základní učení o Trojici.¹

Jednota Boha

Písmo přímo říká, že existuje pouze jeden Bůh. Například: „*Hospodin je Bůh, kromě něho není žádný jiný*“ (Dt 4,35; srov. verš 39). Dále Dt 6,4 učí: „*Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný.*“

Jinde Bůh sám prohlašuje: „*Já jsem Hospodin, a jiného už není; mimo mne žádného Boha není*“ (Iz 45,5). Jakub také učí: „*Je jeden Bůh*“ (Jk 2,19), a Pavel podobně píše: „... *jest jen jeden Bůh*“ (1K 8,4). Sám Ježíš se zmiňuje o „*jediném Bohu*“ (J 5,44; ČSP).

Písmo také učí, že není nikdo jako Bůh: „*Vždyť jsi tak veliký, Hospodine Bože. Není žádného jako ty, není*

Boha kromě tebe“ (2S 7,22; viz také 1Pa 17,20). Toto učení, že není nikdo jako Bůh, vylučuje možnost, že by někdo byl *částečně* Bohem. Písmo stanoví *absolutní* rozdíl mezi Bohem – Stvořitelem – a všemi ostatními. Stejně jako nikdo nemůže být trochu těhotný, nikdo nemůže být trochu božský.² Člověk je buď Bohem (božský), nebo není.

Bible tedy výslovně učí, že existuje pouze jeden Bůh.

Božství Otce, Syna a Ducha svatého

Vedle Otce Písmo opakovaně učí, že Syn a Duch svatý jsou božští, a označuje je oba slovem „Bůh“. A jak jsme viděli dříve, Bible vylučuje názor, že by někdo byl *částečně* Bohem nebo *částečně* božský.

Ve Skutcích 5, poté, co Ananiáš falešně tvrdil, že odevzdal *všechny* výnosy z prodeje své půdy, Petr odpověděl: „*Ananiáši, proč satan ovládl tvé srdce, že jsi lhal Duchu svatému?... Nelhal jsi lidem, ale Bohu*“ (Sk 5,3.4). Lhát Duchu svatému tedy znamenalo lhát Bohu, čímž se Duch svatý označuje jako Bůh.

Později Pavel cituje poselství, které Bůh dal Izajášovi (Iz 6,8–10) prostřednictvím Ducha svatého, a říká: „*Duch svatý dobře pověděl vašim předkům ústy proroka Izaiáše*“ (Sk 28,25). Podobně Židům 3,7 cituje slova, která Bůh pronesl v Žalmu 95,7–11, a říká: „... *jak říká Duch svatý*“.

¹ Ačkoli existují protichůdné výklady některých aspektů Trojice, tento článek se zaměřuje pouze na toto základní učení o Trojici. Více najdete v: John C. Peckham, *God With Us: An Introduction to Adventist Theology* (Berrien Springs, Mich.: Andrews University Press, 2023), kap. 4–6 (kniha vyšla v češtině v nakladatelství Advent-Orion v roce 2024 pod názvem *Bůh s námi: Úvod do adventistické teologie*).

² Slovo „božský“ používám výhradně o osobách, které mají vlastnosti, jež má pouze Bůh.

Dále, zatímco pouze Bůh je věčný, vševědoucí a všudypřítomný, Písmo označuje Ducha svatého za věčného (Žd 9,14), vševědoucího (1K 2,10.11) a všudypřítomného (J 14,16). Tyto a další texty označují Ducha svatého jako Boha.

Písmo také označuje Syna jako Boha. „Na počátku bylo Slovo, a to Slovo bylo u Boha, a to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze

ně, a bez něho nepovstalo nic, co jest“ (J 1,13). Všimněte si, že Jan píše: „Slovo bylo Bůh“, a později identifikuje Slovo jako Krista (J 1,14). Tento úryvek dále označuje Krista jako věčného –

Základní učení o Trojici lze definovat jednou větou: Existuje pouze jeden Bůh a Bůh jsou tři odlišné, plně božské osoby.

on byl „s Bohem“ „na počátku“ a sám nebyl stvořen, protože „bez něho [Krista] nepovstalo nic, co jest“ (viz také Ko 1,16.17; Zj 22,13).

Později Ježíš prohlašuje: „... dříve než se Abraham narodil, já jsem“ (J 8,58), a označuje se za velké „JÁ JSEM“, tedy za toho, kdo promluvil k Mojžíšovi z hořícího keře (Ex 3,14; srov. Zj 22,13). Dále Ježíš učil: „Já a Otec jsme jedno“ (J 10,30) a „Kdo vidí mne, vidí Otce“ (J 14,9; srov. J 5,18).

Stejně tak Tomáš nazývá Ježíše „... můj Pán a můj Bůh!“ (J 20,28). Ačkoli Písmo přísně zakazuje uctívat kohokoli

jiného než Boha (Ex 34,14; viz také Dt 4,39; 5,7–9; Mt 4,10; L 4,8; Zj 19,10), lidé Ježíše uctívali a Ježíš je za to nekáral (J 9,38; srov. Mt 2,11; 14,33; 28,9.17; L 24,52; Žd 1,6; Zj 5,8–14). Otec sám dokonce přikazuje andělům, aby Krista uctívali (Žd 1,6)!

Písmo dále učí, že „... v něm [Kristu] je přece vtělena všechna plnost božství“ (Ko 2,9), a Bible Krista označuje jako „... odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty“, který „... nese všechno svým mocným slovem“ (Žd 1,3). Ale pouze ten, kdo je Bohem, může být „odleskem“ Boží „slávy a otiskem jeho podstaty“ (srov. Iz 42,8; J 5,23). V souladu s tím se později v listu Židům sám Otec zmiňuje o Kristu jako o Bohu: „O Synovi však [Otec říká]: „Tvůj trůn, Bože, je na věky věků““ (Žd 1,8). Tyto a ještě další texty vyprávějí o plné božskosti Syna a Ducha svatého.

Není náhodou, že Ježíš přikázal svým následovníkům křtít „... ve jméno [jednotné číslo] Otce i Syna i Ducha svatého“ (Mt 28,19; viz také Mt 3,16.17; 1K 12,4–6; 2K 13,14; Ef 4,4–6; Iz 63,7–14).³

Odlišná osobnost Otce, Syna a Ducha svatého

Osobnost Otce a Syna není odpůrci Trojice obvykle zpochybňována, ale někteří lidé se ptají, zda je Duch svatý skutečnou osobou.

Nejprve si však musíme říci, že „osoba“ v tomto kontextu neznamená lidskou osobu nebo někoho omezeného fyzickým tělem, jaké mají lidé. Výraz „osoba“ se vztahuje na někoho, kdo

³ Výraz „jméno“ zde použitý v jednotném čísle „...“ ukazuje na skutečnost, že oni [Otec, Syn a Duch] jsou v jistém smyslu jedno“ (Leon Morris, *The Gospel According to Matthew* [Grand Rapids: Eerdmans, 1992], s. 748).

má *osobní* vlastnosti, jako je sebeuvědomění, rozum a vůle.

Písmo opakovaně připisuje Duchu svatému *osobní* vlastnosti a činy. Duch svatý:

- může být zarmoucen (Ef 4,30),
- zná věci Boží (1K 2,11)
- a rozdává dary jednotlivým lidem podle své vůle (1K 12,11).

Pouhou silou nebo moc nelze zarmoutit (což vyžaduje sebeuvědomění). Síla nebo moc nemůže znát věci Boží (což vyžaduje rozum) a nemůže chtít rozdávat duchovní dary (což vyžaduje vůli).

Duch svatý také učí (L 12,12), přimlouvá se (Ř 8,26), svědčí (J 15,26), je možné mu lhát (Sk 5,3,4), mluví

(Sk 8,29), napomíná (Neh 9,30), vede a řídí (Ž 143,10; Sk 8,29), volá a posílá do služby (Sk 13,2–4) a zakazuje nebo povoluje (Sk 16,6,7). Tyto a další pasáže přisuzují Duchu svatému zřetelně *osobní* vlastnosti a činy.⁴

Dále Písmo opakovaně odlišuje Ducha svatého od Otce a Syna tak, že Duch svatý nemůže být součástí Otce nebo Syna ani stejnou osobou jako Otec nebo Syn. Například Ježíš řekl: „*Ale Přimluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu*“ (J 14,26). Ježíš dále učil: „*Až přijde Přimluvce, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, jenž od Otce vychází, ten o mně vydá*

⁴ Ellen G. Whiteová komentuje: „Duch svatý, který je osobou... Duch svatý je osoba, protože dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti... Musí být také božskou osobou, jinak by nemohl zkoumat tajemství, která jsou skryta v Boží mysli“ (*Evangelizace*, s. 341; Ev 616.617).

svědectví“ (J 15,26). Jelikož Duch svatý je poslán *Otcem* ve jménu Ježíše (J 14,26) a poslán *Ježíšem od Otce* (J 15,26), nemůže být Duch svatý ani Otcem, ani Synem (ani jejich částí), ale musí být odlišný od Otce a Syna (viz také Mt 12,32; L 3,21.22; J 14,16).⁵

Uvedené biblické texty a ještě mnoho dalších popisují Otce, Syna a Ducha svatého jako *odlišné* osoby.

Základní učení o Trojici je biblické

Když vezmeme tyto tři body dohromady, zjistíme, že Písmo učí, že existuje pouze jeden Bůh a že Otec, Syn a Duch jsou plně božští (každý z nich je označován jako Bůh) a jsou odlišnými osobami. Jinými slovy, Písmo učí základní učení o Trojici: Existuje pouze jeden Bůh a Bůh jsou tři odlišné (plně) božské osoby.

Ale někdo se může zeptat, jak může být Bůh jeden i tři? Můj příští článek o Trojici se bude zabývat touto otázkou a velkým významem Trojice pro naši víru a náš život.

Prozatím nezapomeňte, že stejně, jako mi moje babička nabídla více, než jsem dokázal pochopit, je pravda o Bohu vždy větší, než dokážeme plně docenit.

To by nám mělo připomínat, že musíme zůstat pokorní a pilně studovat a držet se toho, co Bůh o sobě zjevil v Písmu: „... *uvádíme do poddanství každou mysl, aby byla poslušna Krista*“ (2K 10,5), což je úkolem učenictví.

John Peckham, Ph.D., je profesorem Teologie a křesťanské filozofie na Teologickém semináři Církve adventistů sedmého dne na Andrewsově univerzitě v USA.

⁵ Ellen G. Whiteová píše: Duch svatý „... ztělesňuje Krista, ale je samostatnou osobností“ (Manuscript 93, 1893, v *Manuscript Releases* [Silver Spring, Md.: Ellen G. White Estate, 1993], sv. 20, s. 324).

Jak porozumět Trojici?

John Peckham, profesor na Andrewsově univerzitě

Je světlo vlnění, nebo částice? V některých ohledech se světlo chová jako vlnění, v jiných jako částice. Jak mohou být obě věci pravdivé? Vědci se stále snaží najít odpověď na tuto otázku.

Přemýšleli jste někdy nad tím, jak může být Bůh jeden a zároveň tři? Pokud ano, přemýšleli jste nad tím, jaký smysl dává učení o Trojici. Tento článek se zabývá právě touto otázkou, a navíc ještě odpovídá na důležitější otázku – zkoumá, jak je Trojice životně důležitá pro celý náš život a víru.

Základní biblické učení o Trojici

V mém předchozím článku jsme viděli, že Písmo představuje základní učení o Trojici: Existuje pouze jeden Bůh

a Bůh jsou tři odlišné, plně božské osoby.¹

Vyjádřeno ve třech bodech:

1. Existuje pouze jeden Bůh (např. Dt 4,35.39; 6,4; Jk 2,19; J 5,44).
2. Otec, Syn a Duch svatý jsou každý (plně) božský (např. Sk 5,3.4; Žd 9,14; 1K 2,10.11; J 1,1–3; 8,58; 20,28; Ko 2,9; Žd 1,2.3.8).
3. Otec, Syn a Duch svatý jsou odlišné osoby (např. Ef 4,30; 1K 2,11; 12,11; J 14,26; 15,26; srov. Mt 3,16.17; 28,19).

Tyto tři body, které Písmo opakovane učí, tvoří základní učení o Trojici.

Jak může být Bůh jeden i tři?

Je však učení, že Bůh je jeden a Bůh jsou tři osoby, protichůdné? Ne. Bylo by to protichůdné pouze v případě, že by se tvrdilo, že Bůh je jeden i tři *stejným způsobem*.

Vezměme si například trojlístek. Je to pouze jedna rostlinka, ale má tři listy. Trojlístek je tedy jeden i tři *různými způsoby*. To nepředstavuje

¹ Viz John Peckham, „Is the Trinity Biblical? The Trinity Doctrine in Three Points“, *Adventist Review*, únor 2024, s. 56–59. Viz dále John C. Peckham, *God With Us: An Introduction to Adventist Theology* (Bůh s námi: Úvod do adventistické teologie) (Berrien Springs, Mich.: Andrews University Press, 2023), kap. 4–6. (V češtině vyšlo v roce 2024 v nakladatelství Advent-Orion).

žádný rozpor. *Nechci* tím naznačit, že Trojice je jedna ve třech osobách stejným způsobem jako trojlístek. Všechny analogie pro Trojici jsou nedostatečné, protože Bůh – jako Stvořitel – je nezměrně větší než jakákoli stvořená skutečnost. Zmiňuji trojlístek pouze proto, abych ukázal, že něco může být jedno i tři bez jakéhokoli rozporu. Podle Písma je Bůh jeden v tom smyslu, že je jediný Bůh, a tři v tom smyslu, že ho tvoří tři osoby. Tyto *tři* osoby jsou sjednoceny jako *jeden* Bůh.

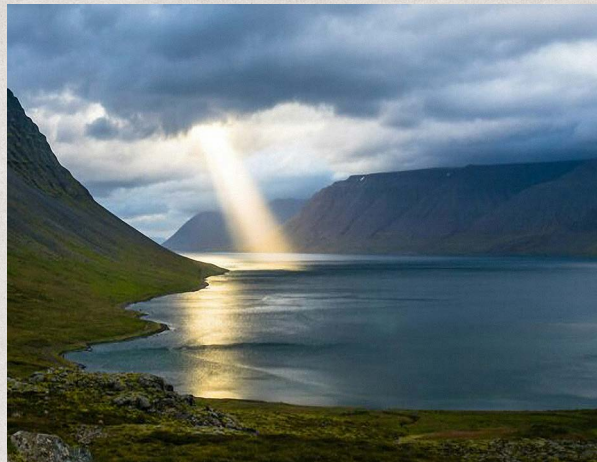
Ale možná se ptáte, *jak* jsou Otec, Syn a Duch svatý sjednoceni? Bible

Bůh daleko
přesahuje naše
chápání.
Známe Boha
pouze skrze to,
co se rozhodl
zjevit.

nám to přímo neříká. Bůh daleko přesahuje naše chápání. Známe Boha pouze skrze to, co se rozhodl zjevit (viz Dt 29,29). Vzhledem k tomu je nejlepší ne-

spekulovat nad rámec toho, co Bůh zjevil.

Bible však učí, že existuje pouze jeden Bůh a že Bůh jsou tři odlišné, plně božské osoby. *Jak* může platit obojí? Netvrdím, že to vím. Také nevím, *jak* je Bůh věčný nebo *jak* je Bůh všemohoucí. Víte to vy? Samozřejmě že ne. Ale nemusíme vědět, *jak* je Bůh věčný a všemohoucí, abychom věřili a stáli si za tím, že Bůh je věčný a všemohoucí. Tomuto učení věřím, protože Písmo učí, že Bůh je věčný (Ž 90,2; 1Tm 1,17) a všemohoucí (Jr 32,17; Zj 19,6). I když tyto vlastnosti

přesahují naše omezené lidské chápání, věřit v ně a spoléhat na ně neznamena žádný rozpor. Je v tom tajemství, ale žádný rozpor.

Jak již bylo zmíněno, ani ti nejbystřejší lidští myslitelé si stále neumějí vysvětlit skutečnost, že světlo se někdy chová jako vlnění a jindy jako částice. Neměli bychom se tedy divit, že plně nerozumíme Boží podstatě. Jako Stvořitel všeho Bůh přesahuje všechna omezení stvoření (Ž 145,3; Iz 55,9) a je mimo všechny představy o bytí, které jsou nám známé.

Člověk by mohl být v pokušení snažit se Boha vtěsnat do vlastního myšlenkového schématu – omezit to, co je o Bohu pravdivé, pouze na to, co v současné době chápeme. Pokud však chceme skutečně poznat živého Boha Bible, byla by to obrovská chyba. Bůh je vždy větší než naše nejlepší pochopení jeho osoby. To, čemu o Bohu věřím, by tedy nemělo být založeno na tom, co si myslím, že jsem pochopil ve své ubohé lidské „moudrosti“, ale mělo by vycházet z toho, co je mnohem větší než já sám nebo moje chápání – z toho, co Bůh zjevil v Písmu.

Jak kdysi řekl John Wesley: „Věřím, že Bůh je tři i jeden. Ale způsob, jakým se to děje, nechápu.“ Přesto „... nebylo by absurdní ... popírat tuto skutečnost, jen proto, že to neumím vysvětlit? To znamená odmítat to, co Bůh zjevil, protože nerozumím tomu, co nezjevil?“²

Proč je učení o Trojici důležité?

Proč je to ale důležité? Jaký to má význam pro naši víru a praxi? Uvedu sedm důvodů, proč je Trojice pro naši víru a praxi nezbytná. Trojice je důležitá, protože:

1. Biblická pravda je důležitá a je důležité, koho uctíváme.

Pouze Bůh je hoden uctívání (např. Ex 34,14; Mt 4,10). Pokud Kristus není Bůh, je uctívání Krista rouháním a křesťanství je zcela falešné. Ale Kristus je Bůh a sám Otec prikazuje stvořeným bytostem, aby Krista uctívaly (Žd 1,6).

2. Kristova identita je nezbytná pro naši víru a život.

Nemůžeme být křesťany, aniž bychom následovali Krista. Pokud neznáme pravdu o Ježíšově božství, nemůžeme si odpovědět na zásadní otázku, kterou Ježíš položil: „*Kdo říkáte, že jsem?*“ (Mt 16,15). Není náhoda, že nepřítel útočí právě na učení o Trojici a božství Krista. Otázka, kdo je hoden uctívání, je ústředním bodem Velkého sporu.

3. Identita Ducha svatého je zásadní pro naši víru i život.

Identita Ducha svatého je neoddělitelná od jeho klíčové role v plánu

spasení. Ježíš slíbil, že on a Otec pošlou Ducha svatého jako dalšího „Přímlyvce“ (ČEP) nebo „Zastávce“ (ČSP) místo Krista (J 14,16.17; 15,26). Svatý Duch však může být dalším přímlyvcem jako Kristus, pouze pokud je také plně Bohem.

Nevíme také, jak se modlit, ale Svatý Duch „... se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním“ (Ř 8,26).

Pouze ten, kdo je Bohem, se za nás takto může přimlouvat. A Duch svatý inspiroval Písmo, bez kterého bychom o Bohu věděli jen velmi málo. Ale

kdo by mohl znát věci Boží kromě Ducha Božího (1K 2,11)?

V těchto a mnoha dalších ohledech je identita Ducha svatého nezbytná pro naše spojení s Bohem.³

4. Plán spasení by bez Trojice nedával smysl.

Pouze ten, kdo je zároveň Bohem i člověkem, mohl smířit Boha s lidmi. A pokud Kristus není Bůh, bylo ukřižování pouhou lidskou obětí – podobnou pohanským obětem dětí. Místo toho, aby kříž byl nejvyšším projevem Boží lásky a spravedlnosti (Ř 3,25.26; 5,8), byl by pouze nejhorším projevem nespravedlnosti. Ale Kristus je Bůh, a proto se Bůh (v Kristu) rozhodl *obětovat sám sebe* za nás (viz J 10,18; Ga 2,2). Bůh „... nepožadoval lidskou obětí;

Bůh je vždy větší než naše nejlepší pochopení jeho osoby.

² John Wesley, „On the Trinity“ (O Trojici), v *The Works of John Wesley* (Dílo Johna Wesleyho) (Albany, Oreg.: Ages, 1997), s. 220, 221.

³ Více o díle Ducha svatého viz Peckham, *Bůh s námi*, kap. 5.

sám se stal lidskou obětí“.⁴ Díky tomu dává příběh vykoupení – způsob, jakým nás Bůh zachraňuje ve Velkém sporu – smysl, ale pouze tehdy, pokud je Bůh Otcem, Synem a Duchem.

5. Bůh je láska.

„Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní“ (Ř 5,8). Ale to, že Kristus za nás dal svůj život, mohlo být nejvyšším důkazem Boží lásky pouze v případě, že Kristus je Bůh. A Pavel napsal: „Boží láska je vylita do našich srdcí skrze Ducha svatého“ (verš 5). Ale Duch svatý mohl vylít Boží lásku do našich srdcí pouze proto, že je Bůh. Tímto a jinými způsoby (viz např. J 10,18) je láska sama o sobě zakotvena v Trojici Otce, Syna a Ducha svatého.

6. Trojice ukazuje, jak Bůh mohl svobodně stvořit svět.

Trojice vysvětluje, jak Bůh mohl být láskou před stvořením světa. Zamyslete se nad tím. Než Bůh stvořil svět, nebylo nic kromě Boha. Jak tedy mohlo platit, že Bůh je láska (1J 4,8.16)? Koho Bůh miloval, než byl svět? Pokud nebyl nikdo, koho by mohl milovat, jak mohl být Bůh láskou?

Na druhou stranu, pokud je Bůh více než jedna osoba, pak mohl Bůh prožívat lásku v Trojici ještě před stvořením světa. Než byl svět, Otec miloval Syna a Ducha, Duch miloval Syna a Otce a Syn miloval Ducha a Otce.

Bůh nemusel stvořit svět. Bůh nic nepotřebuje (Sk 17,25). Ale Bůh se svobodně rozhodl svět stvořit jako projev své lásky, přestože věděl, jakou cenu ho to bude stát. Stvoření světa, navzdory nezměrné ceně, kterou za to zaplatil, bylo jeho svobodným rozhodnutím. Bůh je tedy „... hoden přijmout slávu, čest a moc“,

⁴ Fleming Rutledge, *And God Spoke to Abraham: Preaching From the Old Testament* (Grand Rapids: Eerdmans, 2011), s. 302.

protože Bůh „... stvořil všechny věci“ a podle Boží „... vůle existují a byly stvořeny“ (Zj 4,11).

7. Boží identita hluboce ovlivňuje náš vztah s Bohem.

Pochopení Boží identity jako Otce, Syna a Ducha hluboce ovlivňuje náš vztah s Bohem. Druhy vztahů, které máme, závisí na povaze těch, kteří se jich účastní. Mám rád Brendu, Joela, Lucy a Boa. Mám však jedinečný druh lásky k Brendě, která je mou manželkou, jiný jedinečný druh lásky k Joelovi, svému synovi, a velmi odlišný druh náklonnosti k Lucy a Boovi, našim dvěma kočkám.

Boží charakter dramaticky ovlivňuje způsob, jakým můžeme mít vztah k Bohu a všem ostatním. V tomto a dalších ohledech není učení o Trojici cizí teologickou hádankou, ale je ústředním bodem všeho. Bůh je láska. A úžasné je, že jsme

pozváni, abychom vstoupili do milostného vztahu s jediným pravým Bohem, který je láska (Otec, Syn a Duch svatý, Trojice lásky), jehož neochvějná láska trvá navždy.

Závěr

O Otci, Synu a Duchu svatém lze říci ještě mnohem více. Tématu jsme se dotkli jen zběžně. O tom, co Ježíš vykonal během svého pozemského působení, napsal Jan: „*Kdyby se mělo všechno dopodrobna vypsát, myslím, že by celý svět neměl dost místa pro knihy o tom napsané*“ (J 21,25).

To by nám mělo připomenout, kolik toho ještě nevíme – více, než si dokážeme představit. Uvědomění si této skutečnosti by nás mělo vést k pokorě ohledně naší vlastní „moudrosti“ a k většímu odhodlání studovat a držet se toho, co o sobě Bůh zjevil v Písmu.

Pro další studium v češtině:

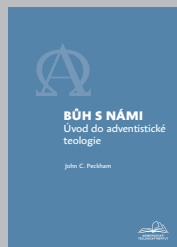
1. J. Moon, Hledání biblické Trojice ve sborníku *Koinonia Duch svatý*, Advent-Orion, Praha 2021, str. 79–91.

2. W. Whidden, J. Moon, J. W. Reeve, *Trojice*, Advent-Orion, Praha 2020. Kapitoly 1–5, s. 29–100.

3. J. Peckham, *Bůh s námi*. Úvod do adventistické teologie, Advent-Orion, Praha 2024. Kapitoly 4–6, s. 101–164.

Všechny tyto publikace si můžete objednat v nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o., Roztocká 44/5, 160 00 Praha 6 – Sedlec, e-mail: expedice@adventorion.cz, tel.: 603 553 625, www.adventorion.cz.

Víkend otců s dětmi

Jakub Chládek,
vedoucí oddělení Adventistické služby rodinám v MSS

Slunce nezvykle hodně hrálo vzhledem k tomu, že léto již bylo na svém sklonku a následné pondělí začínal kalendářní podzim. Psal se pátek 19. září 2025 a někdy mezi šestou a sedmou večerní se na faře v Korytné, kousek od hranic se Slovenskem sjížděli otcové a jejich děti z celé Moravy a Slezska.

Někteří plní očekávání, co přinese nová akce, na kterou se přihlásili. Jiní již z předchozích let měli lepší povědomí o tom, jak bude asi víkend probíhat, leč podobně i oni byli plní dychtivého očekávání. Zastřešujícím tématem letošního víkendu otců s dětmi bylo téma „Krotitelé strachů: On, táta a já“.

Herna v prvním patře fary se nám od prvních tónů svolávací znělky stala po dobu víkendu shromaždištěm, kde se dívky a hoši od počátku do konce zabavovali velkými molitanovými

kostkami a kde jsme všichni krůček pro krůček odkrývali problematiku strachu v souladu s mottem akce.

Neméně důležitým byl ale i podnázev „Příběh deseti a dvou odvážných“. Kuba Chládek s Milanem Činčalou se střídali při předávání poselství a rad, které jsou pro nás otce psychologicky platné a podnětné a které se hlavně odrážejí též v Knize knih – Bibli. Připomněli jsme si například, jak Jozue s Kálebem statečně stáli proti zbytku zmalomyslněných zvěďů a přitom rovněž čelili strachu z případného budoucího boje proti doslovným

obrům, potomkům Anákovců, což nás v mnohém mohlo inspirovat.

Tak trochu prodlouženým víkendem nás provázelo také mnoho tematicky laděných duchovních písní, jež vlévaly kromě svého chválicího pozitivně orientovaného a motivačního obsahu do našich srdcí pokoj, radostnou náladu a pro všechny příjemnou atmosféru. Holky, kluci i tatínkové se navíc rádi přidávali k ukazovacím písním, nechyběl tudíž ani důležitý hravý prvek pro ty menší, ačkoliv i tatínkové si rádi protáhli ztuhlé klouby.

Jedním z pomyslných zážitkových, ale zároveň i naučných vrcholů byla zcela bezpochyby stezka odvahy. Postupně jsme za tmy dorazili k hlubokému lesu, v němž jsme se vydali po pečlivě nachystané cestě vyznačené svítilkami tyčinkami. Tatínkové měli jedinečnou možnost prožít se svými dětmi chvíle, kdy se učí jejich nejbližší vzdorovat strachu. Na několika stanovištích jsme rozšiřovali obzory svého poznání a schopnosti nebát se a strach překonávat, až jsme naši noční pouť završili jako čerstvě pasovaní krotitelé strachů. Na tomto posledním stanovišti jsme obřadně naše strachy spálili

v ohni a modlili se za to, aby nám Pán Ježíš dával sílu jakýkoliv náš strach překonat a vytrvat.

Děvčata ani chlapci se od pátečního večera do nedělního odpoledne tedy rozhodně nenudili, na hraní a budování kamarádství měli dostatek vyhrazeného času a výklady pro všechny byly protkány různými aktivitami a poutavými příběhy, takže i zamyšlení byla koncipována s ohledem na naše mladší posluchače.

Během realizovaného programu jsme měli jasně stanovenou linii, po níž jsme se ubírali, byly tu pasáže duchovní, reflexivní i hravé... A tak jsme mohli uniknout od typického shonu a byl dostatek času na všechno, zejména na trávení času s Pánem a našimi milými potomky. Reflexivní části, kdy jsme se mohli jako tátové s dětmi každý velmi intenzivně a zároveň intimně bavit o strastech, trablech či radostech, a hlavně o záležitostech spjatých se strachem, nebo prostor vyhrazený pro táty ke vzájemnému sdílení se byly naprosto nepostradatelnými a nenahraditelnými okamžiky. Upevňování vztahů umocnilo k závěru i vyrábění speciálních krotitelských triček pro obě generace navzájem.

Když jsem se zeptal dcery, jak se jí tento čas líbil, odpověděla mi: „Bylo to zábavné, byl to hezký čas s tebou, tati, a s kamarády. A také jsem si odvezla i nějaké to ponaučení...“ Myslím, že to výstižně shrnuje, jak vše vnímaly naše dětičky.

Drobným, přitom ale zajímavým bonusem víkendu byla i hra na tajného kamaráda. V ní jsme měli po dobu tří dnů náhodně vybraným rodinám prokázat alespoň třikrát nějaké dobrodiní, aniž by daná rodina přišla na to, kdo jejich tajný kamarád je. Naučili jsme

se tak mimo jiné, že konat nezištně i potají dobro vůči druhým je taktéž naplňující pocit; samozřejmě že jsme si v průběhu užili i trochu napětí, zda náhodou nebudeme odhaleni.

Zvláštní díky patří sestře Hance ze Znojma, protože se celý víkend se svým vnukem starali o naše hladové krky, kterých nebylo zrovna málo, a vytvářeli nám lahodné pokrmy.

Odjížděli jsme nadšení a nabití dojmy, skvělými podněty a různými předsevzetími – snad budou pro dobro nás tátů samotných, ale především našich ratolestí, potažmo rodin. Pevně také věřme, že nám to vše vzdor úspěchané a stresující době vydrží. Za rok si možná o našem progresu budeme moci opět pohovořit, jak a zda se nám zdařilo aplikovat různé rady do života.

Kuba, David a Milan s „young týmem“ přichystali vskutku nezapomenutelný víkend, z něhož budou zcela jistě účastníci čerpat nejen v období dětství svých dětí. A určitě si navíc každý z nás odvezl v duchu jedné z mnoha aktivit zásadní fakt, že ve dvou se to lépe táhne, a jak pravil pod vlivem Duchu svatého Šalomoun, trojitá nit se teprve nepřetrhne!

Připraveno na základě informací od vděčného tatínka J. Š.

Mince denně: vaše mince pomáhají již 25 let

Martina Špinková

Milí dárci a dárkyně, čtenáři Adventu, víte, že mnozí z vás už 25 let s námi den po dni tvoříte něco výjimečného? Dárcovský program Mince denně už čtvrt století dokazuje, že i malý čin může mít velký dopad. Že skutečně platí – co denně strádáš, jednou zachrání. Děkujeme, že jste této myšlenky součástí – někteří už 25 let! Vlastně vy dříve narození, možná ještě déle: kdo z vás si pamatuje, jak jste strádali drobné mince a jako „pilné včeličky“ v rámci „sborové buňky ADRA úlu“ posílali své dary?

Protože vznikla potřeba otevřít možnost dlouhodobého dárcovství i dárčům mimo sborová společenství, vznikl v roce 2000 program Mince denně, pod který pak program ADRA úl přešel.

Program ADRA úlu a Mince denně vznikl z jednoduché, ale hluboké myšlenky: že **i malý dar může být základem velké pomoci**. A díky vám se tato myšlenka stala skutečností.

Vaše pravidelná podpora je pro naši organizaci tichou, ale pevnou oporou. Umožňuje nám být připraveni – pomoci hned, když náhle udeří mimořádná událost (povodně, zemětřesení, tornádo), ale také pomáhat lidem dlouhodobě, s respektem a porozuměním. Ať už jde o pomoc lidem v nouzi v České republice, v zahraničí nebo se jedná o technické či humanitární školení našich pracovníků, abychom mohli pomáhat ještě efektivněji – vaše mince jsou vždy u toho.

Projekt organizace ADRA Mince denně je jako záchranná síť, kterou společně splétáme. Je to rezerva, která dává jistotu, že nezůstaneme stát bezmocně, když někdo potřebuje pomoc. Ale je to i projev důvěry, že to, co děláme, má smysl – a že v tom nejsme sami.

Díky vám můžeme:

- předcházet krizím dříve, než propuknou naplno,
- podporovat komunity, aby byly silnější a odolnější,
- rozvíjet naši organizaci, aby mohla pomáhat s ještě větší péčí a profesionalitou.

Vaše každodenní, resp. každoměsíční podpora je pro nás velkým darem.

Děkujeme, že stále věříte, že tento „neviditelný“ pilíř v podobě Mince denně má viditelný dopad.

Třeba jako sestra Baštová, naše věrná dárkyně ADRA úlu a Mince denně, 91 let:

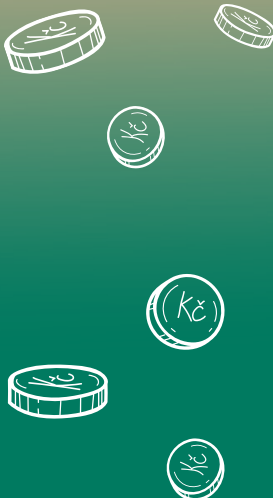
„Darovat jsem začala Adře již v roce 1993. Proč? Protože strašně ráda dávám. Začala jsem materiálními dary, pak finančními: nejdříve „stovkou“, pak jsem ve sboru získala další sestru, pak sousedku a také dceru. Přes ni i dnes stále posílám své dary Mince denně. Jsem optimistka – když má člověk Pána Boha v životě ‚s sebou‘, je to krásné. Jsem šťastný člověk.“

Výzva pro nové dárce a dárkyně: Chcete být součástí této tiché síly dobrých skutků? Je to jednoduché: přihlaste se přes www.mincedenne.cz nebo mi napište na e-mail: martina.spinkova@adra.cz. Děkujeme.

Mince denně

25 let pomoci

rezervní zdroj • naléhavá pomoc • okamžitá reakce • větší podpora
pravidelnost • dobrý skutek • nouzový fond • připravenost
pomoc bližnímu • nezištná pomoc • bezpečí • užitečná strategie

Kdo je tu nejpotřebnější?

Martina Špinková, koordinátorka PR a fundraisingu, péče o dárce

Když plánujeme humanitární a rozvojové projekty ADRA v zahraničí, je někdy velmi těžké rozklíčovat, kdo je v daném regionu či v dané chvíli nejpotřebnější.

Potřebnými mohou být jak uprchlíci (příchozí lidé z jiného státu), tak vnitřně vysídlení obyvatelé (tedy ti, kteří byli nuceni uprchnout ze svého

bydliště, ale nepřekročili hranice svého státu) i strádající lidé z místní hostitelské komunity.

V řadě našich projektů se proto naše pomoc i spolupráce zaměřuje na všechny tyto skupiny současně – cílem je podpořit soudržnost lidí a zároveň jejich soběstačnost a schopnost užít se bez závislosti na zdrojích hostitelské komunity či jiných zdrojích.

Takový je i náš projekt ADRA v Nigeru, který je navíc zaměřen na specifickou „podmnožinu potřebných“, a to jsou děti a mladí lidé.

Situace obecně v Nigeru není dobrá – odráží komplexní humanitární krizi, ve které se počítají důsledky

činnosti nebezpečných ozbrojených skupin, epidemií, nedostatku potravin i častých záplav.

V Nigeru pomáháme již šestým rokem v regionu Tillabéri, městě Oualam, kde postupně realizujeme různé projekty a pravidelně vyhodnocujeme jejich dopad.

Mladším žákům letos:

- postavíme tři vybavené třídy pro chlapce, dívky i hendikepované žáky,
- postavíme tři nové latríny v každé ze dvou škol,
- vyhloubíme jeden vrt na pitnou vodu (se solárním systémem) pro jednu školu,
- poskytneme 750 žákům základní školní pomůcky,
- vyškolíme učitele v oblasti duševního zdraví, rozpoznání specifických problémů či traumat dětí a mládeže z řad uprchlíků i místních, a to včetně schopnosti poskytnout jim první psychologickou pomoc.

Starším žákům a mladým lidem:

- zprostředkujeme šestiměsíční odborný kurz pro 45 studentů (kurzy šití, truhlářství, svařování),
- po zdárném ukončení kurzu obdrží absolventi startovací sady pro vlastní obživu a podnikání: šicí stroj, bednu s nářadím, svařovací sadu,
- vybavíme školní počítačové centrum pro základní práci studentů i učitelů,

- mladým lidem poskytneme osvětu formou přednášek a workshopů na téma tzv. mírového, klidného soužití, prevenci násilí a sexuálního zneužívání.

Věříme, že cílenou komplexní podporou studia, práce, ale i vzájemných vztahů u mladých lidí z řad uprchlíků (z Mali), vnitřně vysídlených obyvatel i z hostitelské komunity v Nigeru napomůžeme pozitivním způsobem lépe zvládnout život alespoň v jednom místě v zemi, kde to není pro život vůbec snadné.

Konkrétní pomoc žákům a mladým lidem v Nigeru můžete podpořit i vy – přímo na účet veřejné sbírky:

ADRA 66 88 88 66/ 0300, VS 388.

Děkujeme.

Komu letos **pomůžete** splnit přání?

„Vypěstovat díky suchu odolným semenům a správným nástrojům konečně mnohem více zeleniny...”

Semena a nástroje

„Nadojit si každý den trochu mléka, s maminkou vyrobit kozí sýry, prodat je a zaplatit školu.”

Koza hrdinka

Jaké máš přání?

„Otevřít si malý obchůdek, začít podnikat a více o sobě rozhodovat!”

Cesta k soběstačnosti

„Napít se každý den čisté vody, umýt sebe i děti – a dokonce z kohoutku kousek od domu!”

Balíček pro zdraví

Pořídte zde!

Zpráva z výboru Česko-Slovenské unie

David Čančík, tajemník ČSU CASD

**Toto zasedání proběhlo online
21. září 2025.**

Modliteb-
na v Olo-
mouci

Administrativní rozhodnutí

- **Doplnění správní rady a dozorcí rady ADRA, o.p.s. (nový tříletý mandát)**

Výbor Česko-Slovenské unie (dále VČSU) prodloužil mandát následujícím členům správní rady: Pavlu Martáskovi, Danielu Dobešovi, Petru Číkovi, Josefu Slowíkovi, Tomáši Petráčkovi a Danielu Svobodovi. Podobně prodloužil mandát těmto členům dozorcí rady: Lence Piškulové a Miladě Machánové.

- **Nadace ADRA**

VČSU prodloužil mandát předsedy správní rady Nadace ADRA jejímu dosavadnímu předsedovi Marku Škrlovi, a to do 31. 6. 2029.

Mission camp – pětiletý projekt na EUD

VČSU podpořil pětiletý projekt „Mission camp“ a doporučil jej k posouzení a podpoře Interevropské divizi (EUD).

- **Mediální projekt ČS – žádost na EUD**

VČSU podpořil projekt ČS „Digitální misie prostřednictvím online kurzů reagujících na potřeby sekulárních Čechů“ a doporučil jej k posouzení a podpoře EUD.

Modlitebna ve Vamberku

Personální rozhodnutí a informace

• Pavel Novotný

Pavel Novotný se již řadu let věnuje misi mezi lidmi v zemích, kde převládá islám. Na základě doporučení výboru kazatelského oddělení ČSU proto VČSU rozhodl o ordinaci k plné kazatelské službě (udělení kazatelského pověření) pro Pavla Novotného.

Hospodářská rozhodnutí a informace

• Revizní komise

VČSU jmenoval nové složení revizní komise ČSU s mandátem do konce roku 2029.

Revizní komise bude pracovat v tomto složení:

- Csaba Čák (zástupce ČSU),
- Tomáš Libotovský (zástupce ČS),
- Stanislav Rusňák (zástupce MSS),
- Zuzana Kňavová (zástupce SZ).

• Stavební projekty ČSU

Hospodář ČSU Marek Škrla předložil přehled investic do tří objektů v majetku ČSU a to:

- Praha 6 – Sedlec, Roztocká 44/5,
- Praha 10 – Vinohrady, Nad Olšinami 17,

- Sázava (areál využívaný ATI ke školením sdružení a jeho oddělením a k rekreaci sborů).

VČSU vzal zprávu na vědomí a potvrdil souhlas s dalším postupem.

• Investice v MSS a ČS

- VČSU odsouhlasil záměr MSS odkoupit pozemky pod modlitebnou v Olomouci.
- VČSU odsouhlasil záměr investice ČS do modlitebny ve Vamberku.

Příští setkání VČSU se uskuteční 23. listopadu 2025 (Brno).

inzerce

Koupím knížku od Vladimíra Krále: Život – náhoda, nebo záměr? Jen novou. F. Běhounek, tel.: +420 732 524 706.

Ponúkame ubytovanie v Tatrách (apartmán pre 4–6 osôb). Kontakt: +421 908 646 468, +421 527 752 114.

Slavnostní sobota ATI

Vítězslav Chán, učitel na ATI, Marek Harastej, ředitel ATI

Sobota 27. září 2025 byla pro Adventistický teologický institut dnem radosti a vděčnosti. Společně jsme prožili bohoslužbu, při které nás z Božího slova oslovil předseda naší unie Peter Čík.

Vdruhé části bohoslužby bylo šest našich studentů, kteří den předtím zakončili své studium adventistické teologie, slavnostně graduováno. Sestry **Olga Frelichová** a **Petra Klímová** a bratři **Karel Klíma**, **Jan Slavíček**, **Václav Vonášek** a **Luděk Smilek** jsou od nyní bakaláři teologie. Někteří se slavnostního předání diplomu nemohli účastnit osobně, ale to nám na radosti z jejich úspěšného ukončení studia nic neubralo.

Dalším slavnostním okamžikem bylo rozhodnutí tří našich studentů nastoupit do kazatelské práce. Bratři **Otakar Racek** a **Daniel Šmíd** zahájili nástupní praxi v Českém sdružení a bratr **Šimon Řeřucha** v Moravskoslezském sdružení. Přejeme jim Boží vedení v jejich

službě a v tomto duchu jsme se také za jejich budoucnost společně modlili.

Důležitým okamžikem byl ale i začátek dalšího akademického roku pro čtyřicet našich současných studentů, kterým opět začínají studijní povinnosti, ale také radost z objevování Božího slova. Zároveň jsme se připojili ke gratulaci dvěma našim učitelům – **Michalu Balcarovi a Marku Haras-tejovi** – k získání doktorátu.

Před námi je další semestr a těšíme se na všechny výzvy, které s sebou přinese.

Zároveň ale prosíme o sílu pro naše studenty, pro které často není jednoduché skloubit studium se svým zaměstnáním, dalším studiem na jiné vysoké škole, ale také s rodinou a službou v církvi. Pokud chcete, můžete se k modlitbám za naše studenty připojit i vy.

Dějiny adventistů s. d. v českých zemích

Michal Balcar,
učitel na Adventistickém teologickém institutu

**V neděli 30. listopadu 2025
pořádá Adventistický teolo-
gický institut konferenci na
téma adventistických dějin
v našich zemích (s částečným
přesahem do Evropy).**

Hlavní (keynote) přednášku pro-
nese profesor Johannes Hartlapp
na téma „V hodině strachu:

Němečtí adventisté sedmého dne
během doby nacismu“.

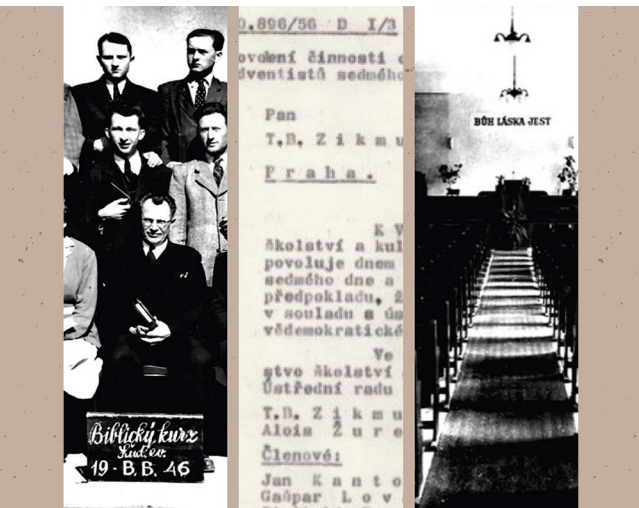
Profesor Hartlapp je autorem řady
publikací a odborných článků, mj.
vyčerpávající monografie týkající se
německého adventismu v době hitle-
rovského nacismu.

Konference však nabídne i další
odborné příspěvky. Historička a peda-
gožka Mgr. Dagmar Erbenová, Ph.D.,
promluví o spolupráci s organizací
Post Bellum, která může být zajímavá
i pro sborová společenství a mládež.
Církevní historik Mgr. Adam Hubá-
ček, Ph.D., představí projekt mapování
vzpomínek pamětníků, který probíhá
pod záštitou ATI. Michal Balcar, Ph.D.,
bude mít přednášku na téma „Vyjed-
návání s komunistickým režimem?
Hledání modu vivendi pro adventisty
v Československu 1948–1968“.

Program konference zakončí pane-
lová diskuse.

Na konferenci rádi přivítáme jak
odbornou, tak laickou veřejnost. Kon-
ference se odehraje 30. listopadu 2025
od 10.00 hod. Konec očekáváme kolem
15. hodiny. Místem konání bude mod-
litebna v Praze-Vinohradech, Londýn-
ská 30.

Pro účastníky bude zajištěno drobné
pohoštění.

Biblická hermeneutika: studijní setkání

Oldřich Svoboda, zástupce ředitele ATI

V druhém prosincovém týdnu tohoto roku organizuje ATI pro kazatele Česko-Slovenské unie a studenty Adventistického institutu studijní setkání zaměřené na biblickou hermeneutiku (nauku o biblické interpretaci). Hlavním hostem bude Dr. Frank Hasel, adventistický teolog a aktuálně zástupce ředitele *Biblického badatelského institutu* (BRI) při Generální konferenci Církve adventistů sedmého dne. Frank Hasel pochází z Německa, kde také působil jako kazatel. Následně sloužil jako ředitel teologického semináře v rakouském Bogenhofenu. Od roku 2016 žije a pracuje ve Spojených státech.

První tři dny společného setkání (8.–10. prosince), které se bude ode-

hrávat v hostelu Selský dvůr v jiho-moravských Strážovicích, budou zaměřeny na kazatele. Ti se kromě osobní účasti budou moci v případě

potřeby k setkání připojit také online. Hlavním tématem, kterému bude věnována většina času, budou nové trendy v biblické hermeneutice – jejich představení, ale také jejich analýza a hledání toho, v čem mohou být přínosem pro studium Bible, ale také v čem mohou být problematické (v některých případech i nebezpečné). Součástí společného pobytu budou i osobnější večerní setkání se zaměřením na praktické výzvy osobního duchovního života kazatelů.

Poslední tři dny týdne (12.–14. prosince) pak budou vyhrazeny pro studenty ATI, pro které půjde o standardní studijní konzultaci v rámci jejich programu. Také oni, podobně jako kazatelé, se budou spolu s Dr. Haselem věnovat biblické hermeneutice – v tomto případě ale spíše „základnějším“ tématům, jako jsou základní principy biblické hermeneutiky, božský a lidský rozměr Písma či správný vztah mezi Starým a Novým zákonem.

Při této příležitosti bude představena nově vydaná kniha *Biblická hermeneutika v adventistické perspektivě*, jejímž hlavním editorem je právě Frank Hasel, a jejíž českou podobu připravilo ATI spolu s vydavatelstvím Advent-Orion.

„Bez vyznání“ neznamená „nevěřící“

Miloš Mrázek, Náboženský infoservis

K nejvíce rostoucím nábožensky definovaným skupinám nejen v západních zemích světa patří kategorie lidí bez vyznání. Podle Pew Research Center však značné procento dospělých bez náboženské příslušnosti („nones“) má určité náboženské či duchovní přesvědčení. Vyplývá to z analýzy dat z 22 zemí všech kontinentů, jejíž výsledky nedávno publikovala americká sociologická agentura.

Jedním ze zjištění je, že více než pětina lidí bez náboženského vyznání věří v nějakou podobu posmrtného života. Podíl respondentů, kteří tvrdí, že po smrti rozhodně nebo pravděpodobně existuje posmrtný život, se pohybuje od 19 % dospělých bez vyznání v Maďarsku až po 65 % v Peru. V sedmi z těchto

22 zemí více než polovina „nones“ věří v život po smrti.

Kromě toho velká část lidí z této kategorie uznává, že „existuje něco duchovního za přirozeným světem, i když to nemůžeme vidět“. Například takové přesvědčení sdílejí 61 % „nones“ v Mexiku a 65 % v Brazílii.

Mnoho dospělých bez náboženské příslušnosti také věří v Boha. V Jižní Africe je to 77 %, v Brazílii dokonce skoro všichni (92 %). Rovněž v USA téměř polovina nábožensky nezařazených (45 %) uvádí, že v Boha věří. V Evropě a Austrálii je to však mnohem méně: 18 % „nones“ v Austrálii, 10 % ve Švédsku a 9 % v Maďarsku se považuje za věřící.

Dalším poměrně rozšířeným názorem mezi lidmi, kteří se neidentifikují

s žádným náboženstvím, je, že zvířata mohou mít duši nebo duchovní energii. V Řecku a v několika zemích Latinské Ameriky tento názor sdílejí alespoň tři čtvrtiny těchto „nones“.

Zároveň však pouze v Řecku a Itálii se většina nezařazených hlásí k ateismu. Téměř ve všech sledovaných zemích jsou největší podskupinou „nones“ lidé, kteří uvádějí, že jejich náboženství je „nic konkrétního“, spíše než ti, kteří se označují za ateisty nebo agnostiky.

Ve většině zemí, zejména v Latinské Americe a Asii, je dospělých, kteří popisují své náboženství jako „nic konkrétního“, více než ateistů a agnostiků dohromady. Například v Brazílii 12 % dospělých říká, že nemá žádné konkrétní náboženství, zatímco 2 % se identifikují jako agnostici a 1 % jako ateisté. V Singapuru 16 % dospělých uvádí, že jejich náboženství je „nic konkrétního“, zatímco 3 % jsou ateisté a 1 % agnostici.

Ale ve zmíněném Řecku je podle dat Pewova výzkumného centra nezařazených 14 % a k ateismu se hlásí 8 %.

Důvod, proč jsou lidé bez vyznání, tedy není jen odmítání víry v duchovní realitu. Ve Spojených státech 30 % lidí v této skupině uvedlo, že se k žádnému náboženství nechťejí hlásit kvůli „špatné zkušenosti s náboženskými lidmi“. Dalších 47 % „nones“ řeklo, že jsou nenáboženští, protože „nemají rádi náboženské organizace“.

Ve dvanácti z 22 zemí se dospělí bez náboženské příslušnosti častěji domnívají, že náboženství podporuje spíše netoleranci, než že podporuje toleranci. V Německu téměř tři čtvrtiny „nones“ tvrdí, že náboženství podporuje netoleranci, zatímco čtvrtina uvádí opak.

Američtí výzkumníci se také respondentů bez vyznání ptali, zda podle jejich názoru náboženství spíše pomáhá, nebo škodí společnosti. V průměru napříč zeměmi medián odpovědí ukazuje, že 53 % věří, že náboženství převážně škodí společnosti, zatímco 38 % si myslí, že převážně pomáhá.

Podle zprávy Pew Research Center. Převzato z <https://info.dingir.cz/2025/09/pew-bez-vyznani-neznamena-neverici/>.

Výzva výboru GK: „Pojďme všichni společně!“

Marcos Paseggi, Adventist Review

Dne 11. října 2025 vyzval Ertion Köhler, předseda Generální konference (GC), členy Výkonného výboru Generální konference (GC EXCOM), aby překonali své rozdíly a rozhodli se pro jednotu v misi.

Ve svém prvním projevu během výročního zasedání výboru GK v Silver Spring ve Spojených státech Köhler zdůraznil rozmanitost adventistické rodiny po celém světě

a zdůraznil, že církev je silnější, když postupuje společně.

Celosvětová rodina

„Každý rok, když se scházíme na výročním zasedání, představujeme krásu naší celosvětové církevní rodiny,“ řekl Köhler při uvítání stovek členů GC EXCOM přítomných v sídle církve a těch, kteří sledovali bohoslužbu online 11. října. „Jsme rodina více než 24 milionů bratrů a sester... Dnes ráno zastupujete každého z našich bratrů a sester po celém světě.“

Köhler vyzvedl pojetí církve jako rodiny. „Jsme krásná rodina, složená z mnoha barev, kultur a jazyků, ale sjednocená stejným poselstvím, stejnou nadějí a stejným posláním,“ řekl.

Jednota navzdory našim rozdílům

Podle Köhlera je velkou výzvou pro církev udržet silného rodinného ducha a „jednat vůči sobě navzájem s láskou, trpělivostí a duchem Kristovým“, navzdory našim rozdílům. Klíčem je podle něj soustředit se „mnohem více na to, co nás spojuje, než na to, co nás rozděluje“, protože „naším posláním

není zveličovat naše obtíže, ale přijímat každou příležitost, kterou nám Pán dává“. Dodal: „Budme rodinou, která na základě Bible kráčí vpřed a soustředí se na poslání. Vždy společně, ve vzájemném spojení. Nechceme si navzájem konkurovat, ale doplňovat se.“

Köhler vysvětlil, že pro to existuje důvod daný naším posláním. „Pokud jdeme vpřed sami, zdvojnásobíme své úsilí, ale dosáhneme jen polovičních výsledků. Ale když jsme jednotní a vzájemně propojení, můžeme pro Boží věc udělat mnohem více.“

Nenecháme nikoho pozadu

Na základě Mojžíšových slov faraónovi v Ex 10,9 – „... půjdeme s našimi mladými i starými, s našimi syny i dcerami“ –, Köhler vyzval ke společnému postupu vpřed. Apeloval na to, aby byli zahrnuti i ti, kdo patří ke „smíšenému davu“, kteří se od nás liší.

„Dnes je smíšený dav výzvou k misi“, řekl. A naší misí je „hledat a zachraňovat ty samé lidi, které přišel

hledat a zachraňovat Ježíš. Musíme se na lidi dívat s touhou je zachránit. Můžeme být odlišní, aniž bychom si byli vzdálení“, zdůraznil, „nenecháme nikoho pozadu.“

V souladu s tím Köhler vyzval, abychom nešli jen „s těmi, kteří vidí věci stejně jako my“. Poté vyjmenoval mnoho skupin, které by měly být součástí naší cesty do Božího království, včetně „starších a mladých lidí“, „všech lidí s postižením“ a „těch, kteří myslí jinak, ale jsou také věrní Božímu slovu“.

Zmínil také dobrovolníky, učitele, kazatele a všechny zdravotnické pracovníky. Zahrnul také redaktory, knižní evangelisty, zdravotnická centra, hostitele a vlivné osoby. Zahrnul také podpůrné služby, misionáře a ty, kteří slouží jako výrobci stanů a v odlehlých oblastech.

„Navzdory polarizaci. Navzdory individualismu. Navzdory nacionalismu. Navzdory jiným ideologiím a extremistickým postojům ve jménu náboženství. Pojďme všichni společně!“

Jdeme společně, sjednocení

Podle Köhlera „nemůžeme přijmout názor, že v době polarizace se sjednotíme až po politickém sjednocení... Nemůžeme dovolit, aby politické otázky byly silnější než moc Božího slova. Naším úkolem není vybrat si stranu, ale sjednotit všechny strany.“ Dodal: „Více než kdy jindy se musíme modlit za jednotu, pracovat na jednotě a otevřít svá srdce, abychom měli ducha jednoty. Musíme jít společně, sjednocení.“

Vysvětlil, že „Ježíš nejen připravuje místo pro nás, ale také připravuje naše srdce, aby byla připravena na toto místo“. Proto „musíme jít společně vpřed. A zaměřit se na to hlavní. Jen tak budeme silní.“

Snaha začlenit druhé

Köhler zdůraznil, že pokud chceme společně dosáhnout zaslíbené země a vzít s sebou i ostatní, musíme zachovat Bibli jako náš základ a misijní poslání jako naši prioritu. A pak „se snažit začlenit druhé“.

Vysvětlil: „Společně s ostatními můžeme udělat více a udělat to lépe

a otevřít dveře pro působení Ducha svatého.“

Uznává však, že integrace a jednota mají svou cenu. „Odložení osobních plánů a regionálních projektů bude od nás něco vyžadovat. Ale je to jediný způsob, jak postupovat jako jedno tělo ve snaze ovlivňovat svět. To bude vyžadovat vědomé úsilí, vysoké náklady a flexibilitu,“ zdůraznil Köhler. „Integrace a jednota mají vždy svou cenu, ale také nabízejí obrovskou odměnu.“

Jednota v Kristu

Zároveň zdůraznil, že jednota nestojí na nás ani na našich schopnostech, ale vychází z naší jednoty s Kristem.

„Bez ohledu na to, jak dobré jsou naše záměry a plány, pokud v nich není na prvním místě Pán, nebudeme schopni společně postupovat vpřed,“ řekl. „Jen Bůh může odstranit sobeckou lásku, která hledá církev podle mého obrazu a podoby, a nahradit ji nesobeckou láskou, která se stará o druhé a otevírá dveře sjednocenému hnutí. Pojďme všichni společně! A pokud půjdeme společně, můžeme od Boha očekávat velké zázraky.“

Mauritánie

Pavel Novotný

Obyvatelstvo: 4 740 000 obyv.; Arabi 70 % (bílí a černí Mauři); černoši 28,8 % (Fulbové, Tukulerové, Wolofové); ostatní 1,2 % (Francouzi).

Náboženství: muslimové 99,84 %; křesťané 0,16 % (řím. kat. 0,14 %, protestanti 0,02 %).

Adventisté s. d.: 47 členů; 98 750 obyv./adv.; poměr k ČR 1 %, poměr k SR 2,5 %; růst za posledních deset let 74 %.

Nejchudší země na světě se nachází v takzvaném sahelovém pásu na jižním okraji Sahary a Mauritánie je z nich postižená nejhůř. Rok se dělí na dvě období – suché a horké a suché a ještě víc horké. Poušť postupuje a populace roste. Písečné bouře řadí až 200 dní v roce. Svrchní půdu odnesl vítr. Proto, i kdyby nějakým zázrakem začalo pršet víc, regenerace by podle geologů trvala 20 tisíc let.

Když v roce 1960 získala země nezávislost na Francii, 95 % obyvatel kočovalo. Dnes, ve stále větší bídě, žije stěhovavě už jen 20 % Mauritánců. Sucho donutilo zoufalé kočovníky,

aby se usadili v hlavním městě Nouakchottu. Tam žily v roce 1960 tři tisíce obyvatel. Dnes je jich víc než v Praze. Město nemá vlastní vodní zdroje. Voda se přivádí potrubím a je jí strašlivě málo.

Potraviny jsou mnohem dražší než kdekoli jinde v západní Africe. Většina se musí dovážet, mnohdy jako pomoc z Evropy nebo Ameriky. Kojenecká úmrtnost se pohybuje těsně pod hranicí deseti procent. Třetina dětí trpí podvýživou. Předpokládaná délka života je 44 let pro muže a 49 let pro ženy. K nejzvláštnějším zvyklostem patří nucené přejídání. Nejbohatší rodiny dokazují okolí svoje možnosti tím, že svoje dcery přecpávají mlékem a jídlem, aby byly tlusté a mohly se vdát. Obezitu, někdy až morbidní, považují muži v hladové zemi za krásnou. Dívky mají zakázáno skotačit, aby zbytečně nehubly. Každý den je matky drží násilím u stolu, ať pláčou, nebo se vztekají. Když už

nemůžou jíst, nutí je matky zvracet a pokračovat v jídle, zatímco odhánějí ode dveří žebráky umírající hladem.

Mauritánie zrušila otrokářství jako poslední země na světě v roce 1980. Zákon ale šalamounsky zakázal obchod s otroky, nikoliv jejich vlastnictví. To bylo zakázáno až v roce 2007 a tehdejší vláda byla zanedlouho po přijetí zákona svržena. Odhaduje se, že skoro čtvrtina lidí někomu patří, což je zdaleka nejvíc na světě. Bojovníci proti otrokářství jsou rutinně zatýkáni a bití policisty. Také se říkalo, že jako otroci končí všichni, kdo se odváží pozvednout hlas proti vojenské vládě panující v letech 2008 až 2019.

Na začátku 21. století se alžírské vládě podařilo postupně ze svého území vytlačit radikální islámské bojovníky. Ti nezmizeli, ale přesunuli se za hranice. Jednak do Mali, které se pokusili dobýt, jednak do Mauritánie. Šušká se, že stát de facto ovládá síť teroristické

Hlavní město
Nouakchott

organizace al-Káida. Z Mauritánie pocházel Mahfúz Úld al-Válíd, jeden z duchovních otců al-Káidy a poradce Usámy bin Ládina. Rallye Paříž-Dakar se kvůli tomu v roce 2008 přesunula do Jižní Ameriky a Západ už nemá proč problém řešit.

Maurové se dělí na dvě hlavní skupiny. Bílí Mauři, Bidanové, jsou potomci arabských nájezdníků z 12. století. Představují asi 65 % maurské populace. Zastávají většinu pozic ve vládě a na úřadech, ovládají průmysl i armádu. Vedoucí postavení mají také v náboženských kruzích. Zbytek populace tvoří černí Mauři, Haratinové, vesměs otroci, a to nejen bývalí. Bidanové otevřeně zastávají rasovou politiku. Haratinové jsou na status otroků zvyklí, ale svobodní černoši z jihu mají ještě horší postavení a občas se proti němu bouří. Protože Mauři vedli proti Francouzům gerilovou válku, spolupracovali kolonizátoři raději s černochy a dosazovali je na důležité posty ve státní administrativě, což Mauři těžko snášeli. Mnoho dalších černochoů se přistěhovalo po vyhlášení nezávislosti. V roce 1989 mauritánsští pohraničníci zastřelili dva černé pastevce, se kterými se dostali do sporu. Poté, co černoši v Dakaru vyplenili maurské obchody, Mauritánie násilně vystěhovala 70 tisíc černochoů do Senegalu a ten na oplátku poslal přes hranici v zemi žijící Maury. Během transportů docházelo k pogromům, při kterých zahynuly stovky lidí na obou stranách. Diskriminace černochoů se týká zaměstnání ve státním sektoru, procesů u státních i náboženských soudů, přístupu k bankovním službám a možností vzdělání a vyučení. Černoši se proti tomu všemu několikrát postavili se zbraní v Bidany a černochy spojuje islám. Mauritánie je „islámská republika“, má ministerstvo kultury a islámské orientace a Vysokou islámskou radu, které

posuzují, jestli jsou všechny nově přijímané zákony v souladu s islámem. Prezident a 14 nejvyšších úředníků musejí být muslimy a složit přísahu, ve které se mimo jiné zavazují přímo Bohu, že budou prosazovat zákony země v souladu s islámem. Od ostatních státních zaměstnanců se náboženská přísaha nevyžaduje. Oficiálně jsou všichni občané Mauritánie muslimové, což není daleko od pravdy.

V roce 2000 mauritánská vláda překvapivě navázala diplomatické vztahy s Izraelem jako třetí arabská země po Egyptě a Jordánsku. Sklidila za to pochvalu i kritiku. Té druhé bylo na domácí půdě daleko víc. Vojenská junta vzešlá z převratu v roce 2008 zase veškeré styky s Izraelem ukončila.

Křesťanství je jakž takž tolerováno, Mauritánie je ale jedna ze sedmi zemí světa, kde zákon (nikdy neuplatněný) připouští trest smrti pro ateisty.

Křesťanství ve starověku, kdy kvetlo v severní Africe, nikdy neproniklo na jižní stranu Sahary. Až za portugalského prince Jindřicha Plavce v první polovině 15. století vyplula podél Afriky série výprav. Vedle honby za bohatstvím je motivovala především legenda o křesťanském králi Janovi,

který žije na opačné straně muslimské říše a pomůže Evropanům porazit muslimy. Paradoxně to přitom byli oni, kdo Evropanům cestu umožnil. Od muslimů se totiž naučili používat takzvané latinské plachty, které umožňovaly plout proti větru. Prostřednictvím muslimů přišel z Číny kompas a také sextant, umožňující určit zeměpisnou polohu.

Když Portugalci zajali prvních dvanact otroků, poslal Jindřich poselstvo k papeži s prosbou, aby posvětil jeho africké výboje. Papež si to vyložil jako novou křížovou výpravu, nadšeně souhlasil a předem udělil „... všem, kdo se tažení zúčastní, plné odpustky všech hříchů“. Během let 1441 až 1446 Portugalci objevili mauritánské pobřeží. Na ostrově Arguin časem založili pevnost, kudy začalo do Lisabonu proudit guinejské zlato, slonovina a pak i nejvýnosnější komodita – afričtí otroci. V následujících staletích se na Arguinu vystřídali Portugalci, Holanďané, Angličané, Francouzi a Němci (Braniborci a Prusové). Francouzi se třikrát vrátili a zůstali nejdéle. Od roku 1958 získala pouštní země autonomii a o dva roky později samostatnost. Křesťanská nadvláda, která ostatně nebyla nikdy příliš výrazná, definitivně skončila.

Zemí s tak malým zastoupením křesťanů mezi obyvatelstvem je na světě jenom hrstka. Křesťanská církev je nepatrná a převážně složená z cizinců, ale v 21. století, díky Bohu, začíná růst i mezi samotnými Maury.

Jediná křesťanská denominace, která v zemi oficiálně funguje, je římskokatolická církev s přibližně 4 000 příslušníky. Zahraniční křesťané mají svobodu scházet se k bohoslužbám ve vyhrazených prostorách v pěti městech. Vlastní je katolická církev, svobodně je ale užívají i naddenominační sbory protestantů. Počet protestantů – cizinců i Mauritánců – se odhaduje maximálně na 200. Křesťané v Mauritánii jsou převážně z Evropy (hlavně Francouzi) a z černé Afriky.

Běloši se ke křesťanství – obvykle ke katolické církvi – hlásí až na výjimky jenom formálně a žijí zpravidla odděleně od domorodých obyvatel. Afričtí křesťané v Mauritánii jsou většinou ilegální uprchlíci, kteří se už v duchu vidí v Paříži. Většina z nich se nikdy nedostane do Maroka, a protože dál nemůžou a na cestu zpátky nemají chuť a většinou už ani peníze, přežívají pokoutně v Nouakchottu. Živí se, jak se dá, většinou krádežemi a podvody. Z těchto uprchlíků někdy vznikají

křesťanská společenství, která jsou ale většinou velice nestabilní, podle toho, jak jejich členové migrují. Není divu, že Mauritanci na podobné křesťany hledí spatra, ani ne tak pro jejich víru, jako spíš pro rasu a životní styl, jaký tito zoufalci bez peněz, bez domova a často už i bez naděje, která je sem dovedla, vedou. Vedou drsný boj o přežití, který má často málo společného s příkladným křesťanským životem.

Vztahy mezi muslimy a křesťany jsou, až na výjimky, mírumilovné. Policisté občas hlídkují u vchodu do katolických kostelů. Chrání křesťany uvnitř, ale také brání v účasti občanům Mauritánie. Policie žádá křesťany, aby se nescházeli po domácnostech, neřeší ale taková setkání nijak zvlášť přísně. Toleruje misionáře, kteří do země přicházejí a věnují se nejrozličnějším sociálním a vzdělávacím aktivitám, které jsou pro Mauritance užitečné. O víře ale smějí mluvit, jenom když se jich na ni někdo zeptá. Vláda je vděčná za křesťanskou humanitární pomoc a vychází organizacím v mnoha ohledech vstříc.

Změna náboženství, a dokonce ani evangelizace není de jure zakázána. Využíván je ale zákon, který zakazuje publikování čehokoliv, co je proti islámu, protičeší mu nebo jakkoliv jinak ohrožuje islám. Proto je v Mauritánii zakázáno vydávat nebo veřejně prodávat Bible a jakoukoliv nemuslimskou literaturu. Její vlastnictví není ilegální, ale je společensky nepřijatelné. Na misi, která se snaží obracet lidi od islámu, vláda nahlíží jako na protispolečenské aktivity.

Tlak na domorodé křesťany je ale mnohem větší, než naznačují platné zákony. Hrozí jim vydědění, což se může rovnat smrti hladem. Některé z nich jejich příbuzní věznili a bili. Jsou ale i zprávy o jiných mauritánských křesťanech, kteří se k víře hlásí

otevřeně a svobodně. Po 11. září 2001 došlo k několika žhářským útokům zacíleným na křesťany, při kterých naštěstí nikdo nepřišel o život. Zahraníční křesťané, na které padne podezření z šíření křesťanství mezi místními obyvateli, bývají krátkodobě vězněni a vykazováni ze země.

Al-Káida monitoruje, co křesťané v zemi dělají, a šíří strach. V roce 2009 extrémisté zavraždili amerického učitele a vedoucího komunitního centra Chrise Leggetta. Vedl program pro rehabilitaci propuštěných vězňů a mikro-kredity pro drobné podnikatele. Mnoho dalších křesťanů po jeho vraždě ze země uteklo. V květnu 2010 vlastní otec a bratři ubili dívku, která se krátce předtím obrátila ke Kristu a odmítla se vrátit k islámu.

Ještě v 80. letech 20. století nebyl mezi Mauritanci ani jeden domorodý křesťan nebo misionář a neměli Bibli ani žádnou křesťanskou literaturu. Dnes je v jazyce hasanija leccos k dispozici v elektronické i tištěné podobě, není ale lehké se ke křesťanským materiálům dostat. Odezva byla donedávna nulová. Chybějí i živí svědkové.

Pokračování příště.

Pomoc pre ukrajinské nemocnice

Martin Pavelka, ADRA Slovensko

Počas našej cesty na sever Ukrajiny sme doručili ďalší kamión humanitárnej pomoci nemocniciam, ktoré už dlhé mesiace zápasia s nedostatkom zdravotníckeho vybavenia. Aj napriek neľahkej situácii sme sa rozhodli prísť až sem – na miesto, kde lekári denne zachraňujú životy, napriek neustálemu ohrozeniu.

Vnemocnici v Šostke nás privítali s obrovskou vďačnosťou. Keď sme vykladali nové moderné gynekologické kreslo, zrazu sa pri kamióne objavila primárka oddelenia, ktorá sa kresla chytila so slovami: „To je pre moje oddelenie, už ho nepustím, kým ho nevyveziete hore!“ Spoločne sme ho odniesli, zapojili a hneď vyskúšali. Radosť a dojatie zdravotníkov bolo obrovské – dar z nemocnice v Salzburgu okamžite našiel svoje miesto a začal slúžiť tam, kde je najviac potrebný.

Do nemocnice sme priviezli aj 16 polohovateľných postelí pre JIS a lôžkové oddelenia, inkubátory pre pôrodnicu, sterilný obväzový materiál a množstvo ďalších pomôcok. Všetko vybavenie, ktoré pomôže lekárom v práci, ktorú robia s nasadením a odvahou.

Počas odovzdania pomoci nám miestni predstavitelia poďakovali za odvalu, že sme prišli až sem. No my sme im na to povedali: „O odvahe hovoríte vy. My prídeme, vyložíme a odídeme domov do bezpečia. Ale vy tu zostávate. Denne slúžite ľuďom, napriek neustálemu ohrozeniu zdravia aj života. To je skutočné hrdinstvo.“

Počas cesty sme sa zastavili aj na železničnej stanici, kde ešte stál zničený

vagón po útoku dronom Šahid. Vidieť miesto, kde zahynuli nevinní ľudia, bolo silným pripomenutím toho, prečo má zmysel prichádzať až sem a osobne doručovať pomoc. V nemocnici sme sa stretli s matkou a jej malým synom, ktorí útok prežili – ona s rozsiahlymi zraneniami, on so zlomenou rukou.

Takéto stretnutia človeka zasiahnu. Uvedomíte si, že za každou krabicou,

ktorú vyložíme z kamióna, je kus nádeje – pre lekárov, ktorí neprestávajú

slúžiť, aj pre pacientov, ktorí veria, že na nich svet nezabudol.

Naše úprimné poďakovanie patrí partnerom z ADRA Rakúsko a ADRA Švédsko, spoločnosti OneMed – darcom zdravotníckeho materiálu, nemocniciam v Salzburgu a vo Viedni, ktoré poskytli postele, inkubátory a ďalšie vybavenie, ako aj všetkým jednotlivcom, ktorí svojimi darmi pomáhajú naplňať kamióny.

Vďaka vám všetkým môžeme aj naďalej prinášať konkrétnu pomoc a ľudskosť do oblastí, ktoré zostávajú na samom okraji záujmu sveta.

Jedna „stolečková“ sobota

Enoch Martínek, Ivo Stránský, sbor Karlovy Vary

Dne 20. září 2025 byla sobota. Tento den byl obzvláště požehnaný. Nejen krásným teplým počasím, ale několika zvláštními příležitostmi hovořit s lidmi, kteří se zastavili u našeho stánku „Knihy zdarma“.

Kolemjdoucí se ne vždy zastaví, někdy je třeba je pozvat, aby si něco pro sebe vybrali. Někteří se zdráhají uvěřit, že si mohou knihu vzít a odnést si ji bez placení. Možná v nich hlodá podezření, že se za tím něco skrývá. Proto jim říkáme, že přijetí literatury k ničemu nezavazuje. Též se někteří ptají, kdo jsme a kdo to hradí. Jsme zapsaný spolek „Život a zdraví“ a tisk literatury podporují dárci a též Církev adventistů sedmého dne.

Zastavila se jedna dvojice, mladší žena s chlapcem školního věku. Okamžitě poznali, že se jedná o křesťanskou literaturu a sami se představili, že jsou z Chomutova, kde chodí do jiného křesťanského společenství. Projevili

zájem o brožury pro děti a mládež. Vzali si jich větší množství, protože u příležitosti sborové besídky chtějí tamější děti obdarovat. Nebyli to adventisté, přesto v jejich chování byla bratrská láska bez nějakých konfesijních bariér.

U stánku se zastavují dvě ženy. Potěšilo je, že vidí knihy o mezilidských vztazích a též o zázracích přírody, o kterých tak poutavě píše německý autor Werner Gitt. Když jsem jim nabídl Knihu knih – Nový zákon –, jedna z nich sáhla do kabelky a ukázala Bibli 21. Na knize bylo vidět, že je velmi používaná, což svědčilo o tom, že je to její „skutečná mapa života“.

Už téměř pravidelně ke stánku přichází jeden starší muž, bezdomovec. Také on si odnáší nějaké knihy, poslední dokonce krásně ilustrovanou Bibli pro mladé čtenáře „Boží zpráva pro tebe“. Radili jsme mu, aby je nabídl svým kamarádům, kteří žijí na ulici jako on.

Během rozhovoru s lidmi, kteří projeví zájem, se snažíme vystupovat zdvořile, s ujištěním, že nejsme součástí politické kampaně či nějaké reklamy. Nezapomínáme je upozornit na knihu „Velké drama věků“, která ukazuje na události v proudu času,

mluví o přítomnosti a otevírá pohled na budoucnost. Malou ochutnávkou z jejího inspirovaného obsahu je brožura „Původ zla“. Tam lze najít plán spasení v kostce. Kniha „Velké drama věků“ je stěžejní literatura faktu, kterou jako adventisté šíříme po celém světě v mnoha jazycích. Modlíme se spolu s misijními dobrovolníky, aby se tyto a další knihy staly tichými posly dobré zprávy evangelia.

Postřehy ze stolečkové evangelizace

Po více než dva a půl měsíce trvajícím vyjednávání s Magistrátem města Karlovy Vary jsme mohli uskutečnit stolečkovou evangelizaci na ulici Zeyerova.

Přípravenou literaturu k rozdávání jsme uložili do tří vrchovatě naložených kartonových krabic (v každé knize a brožure jsou vloženy letáčky SKK). Při přípravě stavby stanu a vyložení nákladu nám pomohli bratři František Byrtus a Ivan Kaiser. Na kempinkovém stole na kolečkách jsme rozložili knihy a Bible a také obraz sochy z Daniela 2 – a už se začali zastavovat první zájemci.

Ovšem častěji jsme oslovovali kolemjdoucí, kteří si nevěřícně prohlíželi nápis „Knihy zdarma“. Bylo třeba je povzbudit a přesvědčit, že je to fakt a že si mohou z nabízených knih vybrat. Literaturu si odnášeli lidé starší, ale často i mladí. Nejprve se lidé zajímali o tituly se zdravotním obsahem a recepty, ale potom i o vzdělávací a biblickou literaturu. Když si zájemci vybrali, pak si jako bonus odnášeli Knihu knih – Nový zákon. Rozdali jsme i několik Biblí v ukrajinštině.

Někdy se rozpředl delší rozhovor, jako třeba s jedním manželským párem, kde žena měla o knihy zájem, zatímco muž ji zrazoval, že knih už mají doma hodně. Anebo jedna žena,

kteřá prozradila, že je bibliofil, a odnášela si celou nákupní tašku knih z našeho stolku. Též jsme měli delší rozhovor se ženou (patrně od Svědků Jehovových), který začal u obrazu sochy z Daniela 2 a pokračoval na téma božství Ježíše a Trojice. Bylo dobře, že jsme reagovali nekonfrontačně, a i tato žena si pak odnesla něco k přečtení. Jeden mladší muž projevil hned zájem o biblickou tematiku a prozradil, že je z letniční církve, a pochválil naši činnost. Během pěti hodin jsme mohli vydat svědectví několika desítkám lidí a věříme, že je to „... chléb poslaný po vodě, který po čase přinese užitek“ (Kaz 11,1).

V druhé polovině akce nám přišly na pomoc Eliška a Věrka, které nám též pomohly složit stan a naložit vše do dvou aut. Nakonec jsme se spojili v krátké modlitbě a poděkovali Bohu za jeho vedení. Poděkování též patří všem výše jmenovaným členům a přátelům za obětavou asistenci.

Další soboty jsme rozváželi tiskoviny do knihobudek. A dá-li Pán, chceme v tomto způsobu služby i nadále pokračovat.

Ohlédnutí se za setkáním Rádcovského kurzu MSS

Jan Lidmila, člen týmu Rádcovského kurzu

Na přelomu července a srpna proběhl týden Rádcovského kurzu Klubu Pathfinder v Moravskoslezském sdružení. Téměř třicítka budoucích rádců se spolu s instruktory setkala v malebném prostředí Valašska, na skautské základně u Kateřinic.

Odhodlání účastníků prověřila hned v úvodu akce nepřízeň počasí. Deštivé a chladné dny

však nikoho neodradily a v dalším průběhu jsme si už mohli užívat slunečné

oblohy a letních teplot. Měli jsme příležitost se společně zamýšlet nad symboly Klubu Pathfinder, Božím vedením

v našich životech, zpívat a chválit Hospodina. Ve skupinkách si rádci vyzkoušeli řadu dovedností spojených s pobytem v přírodě. Seznamovali se například se základy první pomoci, zkoušeli práci se sekerou a pilou při přípravě ohňů. Zjišťovali, jak přesnou mušku mají při střelbě z luku nebo vzduchovky, jestli uvaří chutný oběd pro všechny účastníky nebo zda se jim podaří ovládat kánoe na místním rybníku.

Nechyběla ani řada her – některé si připravili sami rádci. V rámci noční hry se skupinky odebraly do okolí základny, kde strávily noc pod širou oblohou. Část programu byla věnována psychologickým aspektům práce se skupinou či dětmi a vzájemným vztahům.

Společně jsme prožili týden plný aktivit, dobrodružství a nových poznání. Děkujeme Hospodinu za jeho vedení, ochranu i požehnání, které jsme mohli po celou dobu vnímat.

Ernestine „Teenie“ Finley

Tajemství dobrého zdraví

Knih o zdraví se ročně vytisknou miliony. Pravidelně se stávají bestsellery. K čemu tedy další kniha o zdraví a proč právě tato? Protože těchto osm principů může skutečně změnit váš život.

Tato „tajemství“ nejsou složitá ani drahá. Nenabízejí žádný zázračný lék nebo elixír mládí. Klíčem k lepšímu zdraví jsou praktické kroky směrem k pozitivnímu životnímu stylu. Tato kniha vám nejen řekne, co dělat, ale také jak to udělat. Každá kapitola končí praktickými tipy, které můžete hned uvést do praxe.

Proč byste si zrovna tuto knihu měli přečíst? Žena, která v sedmdesáti letech začne běhat maratony, umístí se ve své věkové kategorii mezi dvěma nejlepšími a doběhne do cíle bez bolesti, vám má co říct.

Každá změna začíná rozhodnutím. Když tuto knihu otevřete a začnete číst, znamená to, že jste se rozhodli. Čtete dál a ocitnete se na cestě k lepšímu zdraví a bohatšímu životu.

Ernestine „Teenie“ Finley, BS, BA, je držitelkou titulů v oblasti osobní služby a komunikace a v současné době pokračuje v doktorském studiu přírodní medicíny. Jejím posláním je sdílet zásady pozitivního, zdravého životního stylu. Inspirovala tisíce lidí k tomu, aby zlepšili kvalitu svého života, snížili riziko onemocnění a prodloužili si život – a to prostřednictvím svých knih, vystoupení v televizi a seminářů.

206 × 270 mm / 192 stran / brožura

**Objednávky přijímá Advent-Orion, spol. s r. o., Roztocká 44/5, 160 00 Praha 6 – Sedlec,
e-mail: expedice@adventorion.cz, tel.: 603 553 625, www.adventorion.cz.**